

Program trvalo udržateľného rozvoja, ktorý prijala Organizácia Spojených národov, je reakciou medzinárodného spoločenstva na globálne výzvy a trendy v súvislosti s trvalo udržateľným rozvojom. Program, v jadre ktorého sú ciele trvalo udržateľného rozvoja, je transformačným politickým rámcom na odstránenie

chudoby a dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja na globálnej úrovni. Vytvára sa v ňom rovnováha medzi hospodárskym, sociálnym a environmentálnym rozmerom trvalo udržateľného rozvoja vrátane kľúčových otázok správy vecí verejných a mierových spoločností a uznáva sa význam vzájomných prepojení medzi jeho cieľmi a

úlohami. Program sa musí vykonávať ako celok, a nie selektívne. Vývoj od miléniových rozvojových cieľov k cieľom trvalo udržateľného rozvoja odráža meniaci sa prístup ku globálnemu rozvoju. Tento prístup, ktorý je založený na trvalo udržateľnom rozvoji a ľudských právach, je v plnom súlade s hodnotami a

zásadami Európskej únie. Kľúčový význam pre vykonávanie cieľov trvalo udržateľného rozvoja majú partnerstvá medzi viacerými zainteresovanými stranami. Európska únia a jej členské štáty sa zaväzujú usilovať sa o dôstojný život pre všetkých, v ktorom sú v súlade, ekonomická prosperita a efektívnosť, mierumilovné

spoločnosti, sociálne začlenenie a zodpovednosť za životné prostredie. Úsilie bude pritom zamerané na odstránenie chudoby, znižovanie zraniteľnosti a riešenie nerovností s cieľom zabezpečiť, aby sa na nikoho nezabudlo. Európska únia a jej členské štáty svojím príspevkom k dosiahnutiu programu budú tiež

podporovať silnejšiu a udržateľnejšiu, inkluzívnu, bezpečnú a prosperujúcu Európu. Európska únia a jej členské štáty musia reagovať na súčasné globálne výzvy a príležitosti. K vykonávaniu programu v rámci všetkých vnútorných a vonkajších politík budú pristupovať komplexne a strategicky, pričom budú vyváženým a

súdržným spôsobom spájať tri rozmery trvalo udržateľného rozvoja a venovať sa vzájomným prepojeniam medzi rôznymi cieľmi trvalo udržateľného rozvoja, ako aj širším dôsledkom svojich vnútorných opatrení na medzinárodnej a globálnej úrovni. Kľúčovým faktorom pre dosiahnutie týchto spoločných cieľov je, aby Európska únia

konala jednotne. Európska únia a jej členské štáty sa preto zavazujú k lepšej spolupráci. Vyžaduje sa väčší súlad medzi členskými štátmi a inštitúciami Európskej únie. Európska únia a jej členské štáty musia byť zjednotené v rozmanitosti a využívať rôzne skúsenosti a prístupy, berúc do úvahy svoje komparatívne

výhody. Dôležitým spôsobom presadzovania rozvojových zásad je politický dialóg, ktorý má aj preventívny rozmer zameraný na zabezpečenie podpory hodnôt Európskej únie. Európska únia a jej členské štáty začlenia do svojho politického dialógu dodržiavanie ľudských práv, zásad demokracie a právneho štátu,

ako aj rodovú rovnosť. Tento dialóg sa bude viesť s partnerskými vládami aj inými aktérmi a bude hlavnou platformou činnosti, v rámci ktorej sa bude podporovať spoločné porozumenie, pravidelne sa bude preskúmavať pokrok a vymedzia sa vhodné podporné opatrenia. Európska únia a jej členské štáty si cenia účasť

organizácií občianskej spoločnosti na rozvoji a nabádajú všetky súčasti spoločnosti, aby sa aktívne zapojili. Uznávajú mnohoraké úlohy, ktoré organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú ako podporovatelia demokracie, obhajcovia držiteľov práv a právneho štátu, sociálnej spravodlivosti a ľudských práv. Európska únia a

jej členské štáty budú podporovať priestor pre občiansku spoločnosť a posilnia podporu budovania kapacít organizácií občianskej spoločnosti s cieľom posilniť ich hlas v rozvojovom procese a presadzovať politický, sociálny a hospodársky dialóg. Európska únia a jej členské štáty uznávajú, že program sa musí

vykonávať ako celok a nie selektívne. S cieľom dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj a zrýchliť transformáciu sa zamerajú na širokú škálu prierezových prvkov, ako napríklad mládež, rodová rovnosť, mobilita a migrácia, energia z udržateľných zdrojov a zmena klímy, investície a obchod, dobrá správa vecí verejných,

demokracia, právny štát a ľudské práva, inovačná spolupráca s vyspelejšími rozvojovými krajinami a mobilizácia a využívanie domácich zdrojov. Globálny demografický rast a demografické zmeny spolu s hospodárskymi, sociálnymi a environmentálnymi zmenami ponúkajú príležitosti a predstavujú vážne výzvy pre

trvalo udržateľný rozvoj. V záujme podpory zodpovedného občianstva, rozvoja udržateľných a prosperujúcich spoločností a zvýšenia zamestnanosti mladých ľudí je zásadne dôležité reagovať na vzdelávacie potreby detí a mládeže. Odstránenie chudoby, boj proti diskriminácii a nerovnosti a dodržiavanie zásady na nikoho

nezabudnúť, sú stredobodom politiky rozvojovej spolupráce Európskej únie. Chudoba má mnoho podôb a súvisí s hospodárskymi, sociálnymi, environmentálnymi, kultúrnymi a politickými faktormi. Európska únia a jej členské štáty sa budú usilovať dosiahnuť odstránenie hladu a všetkých foriem podvýživy, ako aj

podporovať všeobecné zdravotné poistné krytie, všeobecný prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave, primeranú a udržateľnú sociálnu ochranu a dôstojnú prácu pre všetkých v zdravom životnom prostredí. Pokrok v týchto oblastiach vytvorí stabilnejší základ pre trvalo udržateľný rozvoj. Nedostatočná

výživa a podvýživa sú veľkými prekážkami rozvoja a celoživotnou záťažou, pretože spôsobujú kognitívne poruchy, znižujú schopnosti detí v škole a vedú k zlému zdravotnému stavu a zníženej hospodárskej produktivite. Európska únia a jej členské štáty sa budú usilovať zabezpečiť prístup pre všetkých k cenovo

dostupnej, bezpečnej, dostatočnej a výživnej strave. Budú vyvíjať koordinované, urýchlené a prierezové úsilie v záujme odstránenia hladu, zvýšenia kapacít na diverzifikovanú miestnu a regionálnu produkciu potravín, zaistenie potravinovej bezpečnosti a výživy a zvýšenie odolnosti najzraniteľnejších

osôb, najmä v krajinách, ktoré čelia pretrvávajúcim alebo opakujúcim sa krízam. Naďalej budú investovať do vývoja detí v ranom veku riešením všetkých foriem podvýživy vrátane nedostatočného rastu a chradnutia detí, a to prostredníctvom podpory základných služieb v oblasti zdravotníctva, výživy,

vody, sanitácie a hygieny, ako aj sociálnej ochrany. Európska únia a jej členské štáty budú podporovať najchudobnejšie komunity pri zlepšovaní prístupu všetkých ľudí k pôde, potravinám, vode a čistej, cenovo dostupnej energii z udržateľných zdrojov bez negatívnych vplyvov na životné

prostredie. Budú presadzovať politické iniciatívy a podporovať partnerské krajiny pri plánovaní a uplatňovaní integrovaného prístupu s cieľom konkrétne sa venovať najrelevantnejším prepojeniam medzi pôdou, potravinami, vodou a energiou. Značné zvýšenie dopytu po vode a nedostatok vody povedie v

nadchádzajúcich desaťročiach k veľkým výzvam, najmä pokiaľ ide o adaptáciu na zmenu klímy. Všeobecný prístup k bezpečnej pitnej vode, sanitácii a hygiene je základnou podmienkou zdravia a dobrých životných podmienok, rastu a produktivity. Vodné zdroje sú obzvlášť vystavené aj environmentálnej degradácii vrátane

zmeny klímy, čo ohrozuje poľnohospodárstvo a potravinovú bezpečnosť. Európska únia a jej členské štáty budú podporovať udržateľné a integrované hospodárenie s vodami, ako aj efektívnejšie využívanie vody a recykláciu vody, a to aj prostredníctvom strategickjšieho prístupu k regionálnemu

rozvoju a integrácii. Zdravie má pre ľudský život zásadný význam a je kľúčovým prvkom pre spravodlivý a udržateľný rast a rozvoj vrátane odstránenia chudoby. Európska únia a jej členské štáty opätovne vyjadrujú svoj záväzok chrániť a presadzovať právo všetkých na čo najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň fyzického a

duševného zdravia v záujme podpory ľudskej dôstojnosti, dobrých životných podmienok a prosperity. Naďalej budú podporovať partnerské krajiny v ich úsilí vybudovať silné, kvalitné a odolné systémy zdravotníctva poskytnutím rovnakého prístupu k zdravotníckym službám a všeobecne dostupnej zdravotnej

starostlivosti. S týmto cieľom budú Európska únia a jej členské štáty podporovať rozvojové krajiny pri vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov, ich nábore, nasadzovaní a kontinuálnom profesijnom rozvoji. Budú podporovať výskum a investovanie do nových zdravotníckych technológií a ich vývoja. Zabezpečenie prístupu

ku kvalitnému vzdelaniu pre všetkých je nevyhnutným predpokladom zamestnateľnosti mladých ľudí a dlhodobého rozvoja. Európska únia a jej členské štáty budú podporovať inkluzívne celoživotné vzdelávanie a spravodlivé kvalitné vzdelávanie, a to najmä v ranom detstve a na základnom stupni vzdelávania. Budú podporovať

aj vzdelávanie na sekundárnom a terciárnom stupni, technickú a odbornú prípravu a učenie sa prácou a vzdelávanie dospelých, a to aj počas núdzových a krízových situácií. Osobitnú pozornosť budú venovať príležitostiam na vzdelávanie a odbornú prípravu pre dievčatá a ženy. Európska únia a jej členské štáty

zintenzívnia úsilie s cieľom zabezpečiť, aby každý mal vedomosti, zručnosti, schopnosti a práva, ktoré potrebuje na dôstojný život, plné zapojenie sa do spoločnosti ako zodpovedný a produktívny dospelý a aby mohol prispieť k dobrému sociálnemu, hospodárskemu a environmentálnemu stavu svojich komunít.

Pozornosť si vyžadujú potreby, práva a túžby detí. Komplexné opatrenia zamerané na rané detstvo patria medzi činnosti s najvyššou hospodárskou a sociálnou návratnosťou. Európska únia a jej členské štáty zintenzívnia úsilie o poskytnutie bezpečného a priaznivého prostredia pre deti ako dôležitého prvku podpory

zdravého mladého obyvateľstva, ktoré bude môcť naplno využiť svoj potenciál. Ďalej uznávajú, že každé dieťa si zaslúži pokojné detstvo a kvalitné vzdelanie, a to aj v núdzových a krízových situáciách, aby sa predišlo riziku stratenej generácie. Európska únia a jej členské štáty budú spolupracovať

s partnerskými krajinami s cieľom zlepšiť ochranu detí a ich účasť na rozhodnutiach, ktoré sa ich týkajú. Ľudia so zdravotným postihnutím patria často k najchudobnejším vo svojich komunitách. Európska únia a jej členské štáty budú v rámci svojej rozvojovej spolupráce zohľadňovať osobitné potreby osôb

so zdravotným postihnutím. Vytvorenie dostatočného počtu kvalitných pracovných miest pre mladých ľudí zostáva kľúčovou výzvou. Na podporu práv mladých ľudí a uľahčenie ich zapojenia do sociálneho, občianskeho a hospodárskeho života a zabezpečenie ich plnohodnotného prínosu k inkluzívnemu rastu a trvalo

udržateľnému rozvoju sú potrebné ciele politiky a príslušné investície. Mladí ľudia by sa mali tiež zúčastňovať na demokratických procesoch a zaujímať vedúce úlohy. Ak sa zanedbá ich vzdelávanie, zamestnanosť a ich sociálne a politické potreby, ohrozí sa tým dosahovanie cieľov trvalo udržateľného

rozvoja a títo mladí ľudia budú zraniteľní voči trestnej činnosti a radikalizácii, najmä počas konfliktov. Európska únia a jej členské štáty sa sústredia na konkrétne opatrenia na napĺňanie osobitných potrieb mládeže, najmä mladých žien a dievčat, zvýšením príležitostí na kvalitné zamestnanie a

podnikanie, čo bude podporované účinnými politikami v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, rozvoja zručností, a prístupom k digitálnym technológiám a službám. Cieľom tohto úsilia bude využiť schopnosti v oblasti digitálnej inovácie a vytvárať príležitosti na využívanie technologického pokroku. Európska

únia a jej členské štáty sa zamerajú tiež na posilnenie práv mladých ľudí a ich postavenia v správe verejných záležitostí, a to aj podporou ich účasti v miestnom hospodárstve, spoločnosti a rozhodovaní, najmä prostredníctvom mládežníckych organizácií. Rovnosť medzi ženami a mužmi každého veku má zásadný význam pre

trvalo udržateľný rozvoj. Má multiplikačný efekt pri dosahovaní odstránenia chudoby a má kľúčový význam pre uvoľnenie rozvojového potenciálu demokratických spoločností na základe ľudských práv, sociálnej spravodlivosti a udržateľnosti. Rodová rovnosť okrem toho jednoznačne súvisí s vyššou prosperitou,

stabilitou a lepšími výsledkami v oblastiach, ako sú zdravotníctvo a vzdelávanie. Európska únia a jej členské štáty uznávajú, že ženy a dievčatá sú kľúčovou hybnou silou rozvoja a zmeny vrátane ich úlohy pri budovaní mieru, riešení konfliktov a v rámci humanitárnej reakcie. Mnohým ženám a dievčatám sa ešte

stále odopierajú práva, zdroje a možnosť vyjadriť svoj názor. Rodová nerovnosť sa prelína s inými formami vylúčenia. Podpora zlepšovania postavenia žien a dievčat a rodovej rovnosti si vyžaduje prácu s chlapcami, mužmi, dievčatami a ženami zameranú na to, aby rozumeli problematike práv, rovnosti a úloh v

spoločnosti. To znamená aj pracovať s kľúčovými aktérmi v spoločnosti, napríklad učiteľmi, náboženskými lídrami a vodcami komúnit v záujme odstránenia diskriminácie dievčat a žien. Európska únia a jej členské štáty zabezpečia, aby sa rodové hľadisko systematicky začleňovalo do všetkých politík ako

klúčový príspevok k úspešnému dosahovaniu cieľov trvalo udržateľného rozvoja. Urýchlia svoje úsilie o dosiahnutie rodovej rovnosti a posilnenie postavenia žien prehĺbením partnerstiev s mnohými zainteresovanými subjektmi, posilnením kapacity rodového rozpočtovania a plánovania a zaistením

aktívneho zapojenia žien a ženských organizácií do rozhodovania. Kultúra je podporný faktor a zároveň dôležitá súčasť rozvoja a môže uľahčiť sociálne začlenenie, slobodu prejavu, budovanie identity, posilnenie občianskeho postavenia a predchádzanie konfliktom pri súčasnom posilnení hospodárskeho rastu. Európska

únia a jej členské štáty budú podporovať medzikultúrny dialóg a spoluprácu a kultúrnu rozmanitosť a budú chrániť kultúrne dedičstvo, podporovať kultúrny a kreatívny priemysel, ako aj kultúrne politiky tam, kde by tieto politiky pomohli dosiahnuť udržateľný rozvoj, a to pri zohľadnení miestnej situácie, pričom

zdôrazňujú, že Európska únia sa riadi univerzálnosťou, nedeliteľnosťou, vzájomným prepojením a vzájomnou závislosťou všetkých ľudských práv. Európska únia a jej členské štáty budú aktívne konať s cieľom znížiť nerovnosť výsledkov a podporovať rovnaké príležitosti pre všetkých. Tým sa priamo pomôže

najchudobnejším a najzraniteľnejším vrstvám spoločnosti a podporí sa tiež inkluzívnejší, udržateľný rast, ktorý neohrozuje schopnosť budúcich generácií naplňať svoje potreby. Inkluzívny hospodársky rast je stabilný a prináša viac výhod pre tých najchudobnejších. Európska únia a jej členské štáty budú v

záujme boja proti nerovnosti takisto podporovať efektívne, udržateľné a spravodlivé systémy sociálnej ochrany s cieľom zaručiť základný príjem, predchádzať opätovnému upadnutiu do extrémnej chudoby a posilňovať odolnosť. Posúdia faktory a trendy hospodárskych a sociálnych nerovností a posilnia svoje

nástroje a prístupy, aby boli účinnejšie pri riešení nerovnosti. Európska únia a jej členské štáty začlenia znižovanie nerovnosti do svojej rozvojovej spolupráce a budú podporovať inovačné sociálne postupy. Európska únia a jej členské štáty posilnia odolnosť najmä zraniteľných skupín obyvateľstva voči

environmentálnym a hospodárskym otrasom, prírodným katastrofám a katastrofám spôsobeným ľudskou činnosťou, konfliktom a globálnym ohrozeniam zdravia. Dobre riadená migrácia a mobilita môžu pozitívnym spôsobom prispieť k inkluzívnemu rastu a udržateľnému rozvoju. Regulárna migrácia a mobilita môžu priniesť výhody

prostredníctvom prenosu vedomostí, zručností a produktívnych kapacít pre samotných migrantov a ich rodiny, ako aj krajiny pôvodu a cieľové krajiny. Neregulárna migrácia môže zároveň priniesť veľké výzvy a negatívne ovplyvniť krajiny pôvodu, tranzitu a cieľové krajiny. Migrácia sa stala stále

naliehavejším problémom tak pre rozvojové, ako aj pre rozvinuté krajiny. V niektorých situáciách sa migrantom odopierajú ľudské práva a prístup k zdravotnej starostlivosti a vzdelaniu a vzniká riziko, že sa stanú obeťami nútenej práce a obchodovania s ľuďmi. Posilnenie angažovanosti prispeje k tomu, aby bola

migrácia a mobilita ľudí bezpečná, usporiadaná, regulárna a zodpovedná, a to aj prostredníctvom vykonávania plánovaných a dobre riadených migračných politík. Riešenie migrácie zasahuje do mnohých oblastí politiky vrátane rozvoja, dobrej správy vecí verejných, bezpečnosti, ľudských práv, zamestnanosti, zdravia,

vzdelávania, poľnohospodárstva, potravinovej bezpečnosti, sociálnej ochrany a životného prostredia vrátane zmeny klímy. Európska únia a jej členské štáty zaujmú koordinovanejší, holistickejší a štruktúrovanejší prístup k migrácii, pričom budú maximalizovať synergie a uplatňovať potrebný vplyv použitím

všetkých relevantných politík, nástrojov a prostriedkov Európskej únie vrátane rozvoja a obchodu. Európska únia a jej členské štáty budú prostredníctvom rozvojovej politiky riešiť základné príčiny neregulárnej migrácie a budú okrem iného prispievať k udržateľnej integrácii migrantov v hostiteľských

krajinách a hostiteľských komunitách a pomáhať zabezpečovať úspešnú sociálno-ekonomickú integráciu navrátiacich sa migrantov v ich krajinách pôvodu alebo tranzitu. Súčasťou toho bude podpora investícií, obchodu a inovácií v partnerských krajinách s cieľom podporiť rast a pracovné príležitosti. Európska únia a

jej členské štáty zintenzívnia úsilie o riešenie základných príčin neregulárnej migrácie a núteného vysídľovania obyvateľstva a o podporu lepšieho riadenia migrácie v partnerských krajinách vo všetkých jej aspektoch. Budú konsolidovať migráciu ako kľúčovú súčasť dialógu Európskej únie

v oblasti zahraničnej politiky, a to aj vypracovaním na mieru šitých reakcií a posilnených partnerstiev transparentným a demokratickým spôsobom. Európska únia a jej členské štáty budú podporovať dôstojnosť a odolnosť dlhodobo násilne vysídlených osôb a ich začlenenie do hospodárskeho a spoločenského života

hostiteľských krajín a hostiteľských komunit, pretože si uvedomujú, že spôsobilosti vysídlených osôb predstavujú dôležité prenosné aktíva, ktoré sú nevyhnutné pre ich odolnosť a opätovné vybudovanie ich života, ako aj prínos pre ich hostiteľské komunity. Európska únia a jej členské štáty budú uplatňovať

prístup založený na právach, pričom budú venovať osobitnú pozornosť ženám, maloletým osobám so sprievodom alebo bez sprievodu a vysoko zraniteľným osobám. Budú ochraňovať dlhodobejšie sociálne štruktúry, v rámci ktorých sa dlhodobo vysídlené osoby budú integrovať do širšieho rozvojového

plánovania, a to aj prostredníctvom prístupu k vzdelávaniu a dôstojných pracovných miest. Dobré životné podmienky ľudí a odolné spoločnosti závisia od zdravého životného prostredia a fungujúcich ekosystémov. Zhoršovanie životného prostredia, zmena klímy, extrémne počasie a prírodné katastrofy alebo katastrofy

spôsobené ľudskou činnosťou môžu oslabiť prínosy rozvoja a hospodársky pokrok, najmä pokiaľ ide o chudobných obyvateľov. Môžu tiež zvýšiť zraniteľnosť a potreby, ohroziť mier a stabilitu a viesť k rozsiahlej migrácii. Okrem špecializovaných činností treba začleniť environmentálne hľadiská aj do všetkých

sektorov rozvojovej spolupráce, a to aj prostredníctvom preventívnych opatrení. Európska únia a jej členské štáty budú podporovať efektívne využívanie zdrojov a udržateľnú spotrebu a výrobu, a to aj prostredníctvom udržateľného nakladania s chemickými látkami a odpadom s cieľom oddeliť hospodársky rast

od zhoršovania životného prostredia a umožniť prechod na obehové hospodárstvo. Zodpovedný súkromný sektor a systematické uplatňovanie zásady znečisťovateľ platí budú pre dosiahnutie úspechu rozhodujúce. Pomôžu pri budovaní kapacít na začlenenie environmentálnej udržateľnosti, cieľov v oblasti zmeny klímy a

úsilia o ekologický rast do národných a miestnych rozvojových stratégií. Budú takisto lepšie využívať vedu, technológiu a inováciu na podporu environmentálnej udržateľnosti a presadzovať, aby partneri využívali komplexné údaje a informácie dostupné prostredníctvom európskych a medzinárodných programov

pozorovania Zeme, aby sa podporili rozhodnutia založené na dôkazoch, ktoré zohľadňujú stav životného prostredia. Európska únia a jej členské štáty budú podporovať zachovanie a udržateľné riadenie a využívanie prírodných zdrojov a ochranu a udržateľné využívanie biodiverzity a ekosystémov vrátane lesov, oceánov,

pobrežných oblastí, povodí riek a iných ekosystémov na poskytovanie ekosystémových služieb. V súlade s medzinárodnými záväzkami budú riešiť nezákonnú ťažbu dreva a s ňou súvisiaci obchod, degradáciu pôdy a lesov, suchu a stratu biodiverzity. Budú presadzovať súvisiace prínosy vyplývajúce z udržateľného

riadenia vrátane posilňovania odolnosti proti zmene klímy a prispôsobovania sa tejto zmene. Posilnia integráciu trvalej udržateľnosti do všetkých oblastí spolupráce a zvýšia význam environmentálnych otázok v dialógoch so svojimi partnermi. Európska únia a jej členské štáty budú presadzovať používanie

evidencie prírodného kapitálu. Budú podporovať lepšie riadenie a budovanie kapacít v záujme udržateľného riadenia prírodných zdrojov vrátane predchádzania nelegálnemu využívaniu lesov. Budú tiež presadzovať zapojenie miestnych subjektov a dodržiavanie práv všetkých vrátane pôvodného obyvateľstva a miestnych

komunit. S cieľom dosiahnuť, aby oceány boli zdravé a produktívne, budú presadzovať ochranu a obnovu morských ekosystémov, udržateľné hospodárenie s morskými zdrojmi a udržateľné rybárstvo, a to aj prostredníctvom lepšej správy oceánov a rozvoja modrého hospodárstva. Európska únia a jej

členské štáty začlenia otázky životného prostredia a zmeny klímy do všetkých svojich stratégií rozvojovej spolupráce, a to aj prostredníctvom podpory zmysluplnej rovnováhy medzi zmierňovaním zmeny klímy a prispôsobovaním sa tejto zmene. Budú prispievať k nástupu miestnych lídrov v oblasti klímy a aktívne šíriť a

rozširovať projekty využívajúce najlepšie postupy, čoho súčasťou bude aj podpora platforiem pre rôzne zainteresované strany. Energia predstavuje veľmi dôležitý faktor rozvoja a má zásadný význam pre udržateľné riešenia súvisiace s našou planétou. Rozvojové krajiny potrebujú energiu na podporu inkluzívneho

rastu a ďalšie zlepšovanie životnej úrovne. Investície do energie z udržateľných zdrojov môžu zabezpečiť a zvýšiť prístup k čistej vode, čistým riešeniam, pokiaľ ide o varenie, k vzdelávaniu a zdravotnej starostlivosti a zároveň vytvárať pracovné miesta a podporovať miestne podniky spôsobom šetrným k

životnému prostrediu. Európska únia a jej členské štáty budú uskutočňovať tri vzájomne prepojené kľúčové ciele a to riešenie nedostatočného prístupu k energii, zvýšenie energetickej efektívnosti a výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na dosiahnutie udržateľnej rovnováhy medzi výrobou a spotrebou

energie a príspevok ku globálnemu boju proti zmene klímy v súlade s Parížskou dohodou a súvisiacimi vnútroštátne stanovenými príspevkami predloženými zúčastnenými stranami. Európska únia a jej členské štáty budú riešiť energetickú chudobu tým, že prispejú k všeobecnému prístupu k energetickým

službám, ktoré sú cenovo dostupné, moderné, spoľahlivé a udržateľné, s výrazným zameraním na energiu z obnoviteľných zdrojov a energetickú účinnosť. Čistú energiu a energiu z obnoviteľných zdrojov je možné poskytovať prostredníctvom mimosieťových riešení alebo riešení v podobe minisietí pod

vedením komunit, ktoré by umožnili prístup k energii vo vidieckych oblastiach. Európska únia a jej členské štáty budú zároveň presadzovať postupné zrušenie environmentálne škodlivých dotácií na fosílna palivá, stabilné a transparentné trhy s energiou a zavádzanie inteligentných sietí, ako aj používanie

digitálnych technológií v oblasti trvalo udržateľného hospodárenia s energiou. Táto vylepšená stratégia bude úzko spätá s pokračujúcimi opatreniami Európskej únie v súlade s jej vedúcou úlohou v boji proti zmene klímy a podpore tretích krajín v tomto boji a v prechode na nízkoemisné hospodárstva odolné

proti zmene klímy. Rozsah finančných investícií potrebných na vytvorenie univerzálneho prístupu k službám v oblasti bezpečnej a čistej energie si vyžaduje zapojenie mnohých aktérov. Európska únia a jej členské štáty zintenzívnia spoluprácu so všetkými zainteresovanými stranami vrátane súkromného sektora, pokiaľ ide

o riadenie dopytu po energii, energetickú efektívnosť, výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a rozvoj a prenos čistých technológií. Budú podporovať zlepšenie regulačných rámcov, ktoré by viedlo ku konkurencieschopnému a udržateľnému sektoru energetiky a pákovému efektu v oblasti súkromných financií.

Získajú ďalšie finančné prostriedky, a to aj od súkromného sektora a prostredníctvom inovačných iniciatív a nástrojov v oblasti financovania. Podpora Afriky a susedstva Európskej únie pri tejto transformácii energetiky bude súčasťou podporného rámca energetickej únie Európskej únie. Pre inkluzívny a

udržateľný rast je veľmi dôležité vytváranie dôstojných pracovných miest, najmä pre ženy a mladých ľudí. Spoločná prosperita a rast sú kľúčovým príspevkom k dobrým životným podmienkam a ľudskej dôstojnosti. Inkluzívny udržateľný rast vytvára príležitosti pre zraniteľné skupiny obyvateľstva a

najohrozenejšie skupiny, aby sa podieľali na tvorbe kapitálu a dôstojných pracovných miest a mali z nich prospech, čím sa buduje dlhodobá odolnosť v partnerských krajinách. Európska únia a jej členské štáty budú podporovať hospodársku transformáciu, ktorou sa vytvárajú dôstojné pracovné miesta, zvyšujú

produktívne kapacity, generujú dostatočné príjmy pre verejné služby a sociálnu ochranu a posilňujú udržateľné hodnotové reťazce a diverzifikácia vrátane udržateľnej industrializácie. To zahŕňa aj podporu trvalo udržateľných modelov spotreby a výroby v rámci obehového hospodárstva vrátane podpory cyklov

netoxických materiálov, efektívnosti využívania zdrojov a prechodu na nízkoemisné postupy a postupy odolné proti zmene klímy. Udržateľné verejné a súkromné investície sú zásadným faktorom trvalo udržateľného rozvoja. Pomáhajú diverzifikovať ekonomiky, podporovať rast a vytváranie dôstojných pracovných

miest, vyrábať a dodávať inovačné produkty a služby, prepájať ekonomiky rozvojových krajín s regionálnymi a globálnymi hodnotovými reťazcami, podporovať regionálnu integráciu a obchod a uspokojovať sociálne potreby. Európska únia a jej členské štáty podniknú kroky na podporu investícií kombináciou

financovania pre trvalo udržateľný rozvoj, technickej pomoci na rozvoj udržateľných projektov a prilákanie investorov, a opatrení na zlepšenie správy hospodárskych záležitostí a podnikateľského prostredia, boj proti korupcii a spoluprácu so súkromným sektorom. Európska únia a jej členské štáty budú

prispievať aj k zvyšovaniu verejných a súkromných investícií do nízkoemisného ekologického hospodárstva odolného proti zmene klímy. Jednou z hlavných platforiem pre takéto činnosti bude európsky vonkajší investičný plán, ktorý bude zahŕňať záruky na zníženie rizikového profilu investícií v rozvojových krajinách,

a tým sa mobilizujú dodatočné finančné prostriedky, najmä zo súkromného sektora. Prispeje k dosiahnutiu cieľov trvalo udržateľného rozvoja, a tým pomôže pri riešení základných príčin neregulárnej migrácie. Európska únia bude tiež prostredníctvom svojej obchodnej politiky naďalej zabezpečovať, aby rozvojové

krajiny, najmä tie najzraniteľnejšie, využívali výhody inkluzívneho rastu a trvalo udržateľného rozvoja vyplývajúce z posilnenej účasti na regionálnej integrácii a na mnohostrannom obchodnom systéme.